PRZEWODNIK LEŚNEGO
POSZUKIWACZA

ZIELONE PUNKTY KONTROLNE
W POWIECIE POZNAŃSKIM

PRZEWODNIK LEŚNEGO POSZUKIWACZA został wydany ze środków finansowych powiatu poznańskiego

Realizacja
Stowarzyszenie Poco Loco Adventure

Współpraca
Wydział Promocji i Aktywności Społecznej Starostwa Powiatowego w Poznaniu

Opracowanie
Agnieszka Korpal - Muszyńska, Anna Kautz
Stowarzyszenie Poco Loco Adventure

Konsultacje
Krzysztof Muszyński, Marek Galla, Maciej Gramacki

Projekt okładki, łamanie
Poco Loco Adventure, Cograph Aleksandra Andrzejewska

Zdjęcia
Archiwum Stowarzyszenia Poco Loco Adventure, Fotografia Piotr Oleszak, Robert Wrzesiński (CC BY-SA 3.0), Diego Delso (CC BY-SA 4.0), Maciej Gramacki, Park Dzieje - Praca własna (CC BY-SA 4.0), archiwum Nadleśnictwa Czerniejewo, archiwum powiatu poznańskiego

POWIAT POZNAŃSKI

©powiat poznański
ISBN 978-83-88993-29-9

Wstęp

Jak w ciekawy i aktywny sposób urozmaicić wycieczkę do lasu? To proste! Wyruszcie na leśne podchody i bawcie się wspólnie spędzonym czasem na łonie przyrody.

Zielone Punkty Kontrolne (ZPK) to świetna możliwość na zachęcenie dzieci i dorosłych do leśnego spaceru, który zamienia się w kreatywne poszukiwanie kolejnych celów. Dzięki temu wycieczka staje się ekscytująca, energiczna, a dzieci nie nudzą się. Wręcz przeciwnie, angażują się w poszukiwania, wyczekują odkrycia kolejnego, ukrytego w lesie słupka, który jest dla nich niczym odnalezienie skarbu. Możliwość podbicia kratek, tak zwanym perforatorem oraz zbieranie kompletu punktów jest zarówno dla nich, jak i dla całej rodziny frajdą, która sprawia wiele satysfakcji.

Szukanie punktów kontrolnych w lesie jest formą edukacji poprzez zabawę, to kontakt z mapą, logiczne myślenie, samodzielne (lub wspólne) podejmowanie decyzji.

Powiat poznański jest niezwykle bogaty w tereny piękne przyrodniczo i turystycznie. Zielone Punkty Kontrolne umiejscowione są właśnie na takich obszarach. **Dzięki aż sześciu lokalizacjom ZPK macie możliwość odkrycia nowych, nieznanych wcześniej miejsc.** Mamy nadzieję, że ten przewodnik będzie zachętą do lokalnych wycieczek i mikro podróży w świat przyrody.

Spis treści

Wstęp..... 3
Las..... 5
Przewodnik po przewodniku..... 6
Na czym polega ta zabawa..... 7
Jak korzystać z Zielonego Punktu Kontrolnego..... 8-9

Zielone Punkty Kontrolne
1. Kamionki..... 10-11
2. Rakownia..... 12-13
3. Park Dzieje..... 14-15
4. Żarnowiec..... 16-17
5. Łopuchówko..... 18-19
6. Jezierce..... 20-21

Podstawy nawigacji
1. Orientowanie mapy..... 22-23
2. Informacje na mapie..... 24
3. Wskazówki nawigacyjne..... 25
4. Przykładowe przejście trasy rodzinnej w Kamionkach..... 26-27

Co dalej w przygodzie z nawigacją..... 28
Zorientowani na powiat poznański..... 29
Niedzielne przewodniki..... 30
Gry terenowe..... 31
Legenda..... 32-33
Opis tabelki ZPK..... 34
Symbole obiektów tabeli ZPK..... 34

Las

Przyroda to nasz drugi dom, przyjazna przestrzeń. Daje nam poczucie wolności, radości i odprężenia. Dlaczego warto przebywać w lesie? Jak to się dzieje, że przyroda ma na nas tak pozytywny wpływ?

- **Las a układ nerwowy**

Las wpływa kojąco i uspokajająco na nasz układ nerwowy, który szybciej się regeneruje.

- **Las a kreatywność**

Przebywanie w lesie wpływa stymulująco na procesy myślowe, zapamiętywanie i twórcze działanie. Wpływa na rozwój, kreatywność i procesy uczenia wśród dzieci i młodzieży.

Jak to się dzieje?

- Drzewa wydzielają związki takie jak **fitoncydy oraz olejki eteryczne**, które mają wpływ na komórki naszego mózgu, mają działanie bakteriobójcze i grzybobójcze.

- **Badania wykazały silną więź między odpornością a emocjami.** W lesie obecne są nieszkodliwe bakterie, które nasz organizm wchłania, a które pobudzają działanie układu immunologicznego. Pobudzenie tego układu wytwarza poczucie szczęścia.

- **W lesie znajduje się bardzo duża ilość jonów ujemnych, które neutralizują jony dodatnie** obecne na sprzętach, których używamy na co dzień. Zbyt duże nagromadzenie jonów dodatnich wokół nas powoduje rozdrażnienie i napięcie, a umysł staje się przeciążony. Las redukuje te odczucia, dlatego czujemy się rześko i świeżo.

Przewodnik po przewodniku

W przewodniku znajdziecie **opis sześciu lokalizacji Zielonych Punktów Kontrolnych** znajdujących się na terenie powiatu poznańskiego.

Każda z lokalizacji posiada opis miejsca i ciekawostki, aktualną mapę, **QR kody, które kierują do odpowiednich stron internetowych.**

Przy opisie każdej lokalizacji znajdziecie zestaw kratek do „zebrania" dla tras rodzinnych. Zachęcamy do zabierania przewodnika ze sobą do lasu tak, aby móc kolekcjonować punkty ze wszystkich nowo odkrytych miejsc. Może to być wspólna, rodzinna pamiątka oraz zachęta dla dzieci do kolejnych wycieczek.

W przewodniku znajdują się również podpowiedzi oraz **informacje praktyczne dotyczące nawigacji, czytania mapy oraz bardzo przydatna legenda**. Mamy nadzieję, że pomogą Wam czerpać jeszcze więcej radości z tej zabawy.

Życzymy udanej, ekscytującej, aktywnej zabawy!

Piktogramy w przewodniku

Miejsce startu

QR kod trasy do wyboru na danym obszarze

Parking

Informacje o dojeździe na parking

Obszar, na którym postawione są ZPK

Ciekawostki dotyczące obszaru

Liczba punktów kontrolnych

Zadanie: Tu zbierz swoje punkty kontrolne

Rodzaje tras na mapie

Kratki do perforacji

QR kod prowadzący do strony internetowej

Na czym polega ta zabawa?

- Zielone Punkty Kontrolne **to charakterystyczne drewniane słupki** rozmieszczone w lesie. **Każdy słupek ma swój numer oraz perforator** (dziurkacz), który niczym stempel odbijamy w kratce na wydrukowanej mapie, aby potwierdzić, że odnaleźliśmy słupek.

- Słupki ustawione są na stałe w różnych lokalizacjach w lesie. Mogą stać przy ścieżce, ale najczęściej umiejscowione są w ciekawszym miejscu w głębi lasu, na przykład: na górce, w dołku, przy charakterystycznym drzewie, głazie.

- **Lokalizacja tych słupków zaznaczona jest na specjalnej, bardzo szczegółowej mapie.** Widać na niej każdą ścieżkę oraz charakterystyczne elementy, a gęstość lasu zaznaczona jest odpowiednimi kolorami. Za pomocą tej mapy odnajdujemy słupki w lesie.

Jak korzystać z Zielonego Punktu Kontrolnego

1. Wejdź na stronę internetową Zielonego Punktu Kontrolnego, na który się wybierasz.

W tym przewodniku znajdziesz **QR kody**, które po zeskanowaniu telefonem komórkowym **pokierują Cię na bezpośrednią stronę z mapą.** Strony projektów znajdziesz również tutaj w przewodniku w tekście oraz na stronach internetowych odpowiednich Nadleśnictw w zakładce „Turystyka”/„Pomysły na wypoczynek” .

2. Na podstawie liczby punktów do odnalezienia i długości, wybierz odpowiednią dla siebie trasę (rodzinną, krótką, średnią, długą).

3. Wydrukuj wybraną mapę w kolorze, w formacie A4.

Zwróć uwagę, że długość trasy podana w kilometrach, to zaznaczona na mapie odległość w linii prostej między punktami (to nie są ścieżki ani propozycja przejścia). Rzeczywista liczba pokonanych kilometrów będzie zależeć od wybranego wariantu przejścia między punktami. **Osoby początkujące i rodziny powinny wybierać trasy rodzinne lub krótkie/łatwe.**

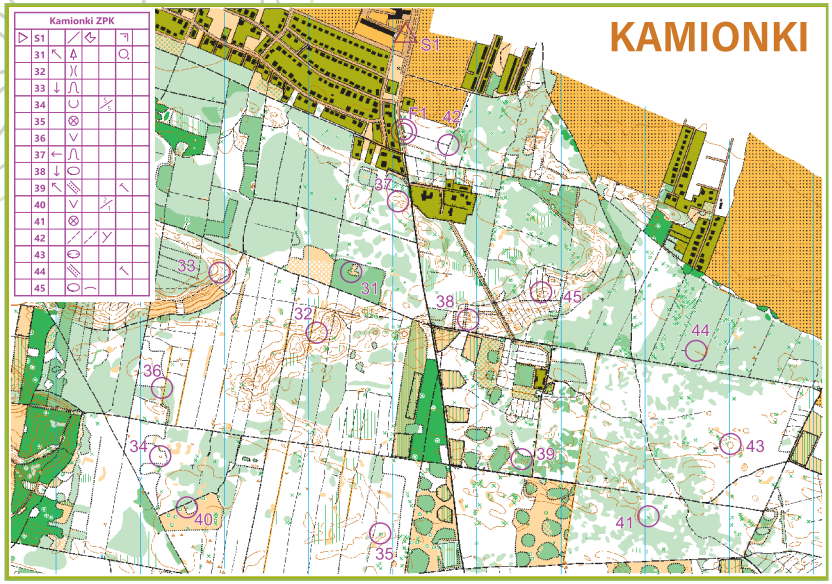
4. W trakcie pobytu w lesie, podczas czytania mapy pamiętaj, że:

- **start oznaczony jest symbolem trójkąta i literą “S”, meta symbolem podwójnego koła i literą “F”**
- punkt kontrolny znajduje się **dokładnie w środku kółeczka z numerem**
- **fioletowe linie łączące punkty** to tylko pomoc graficzna w ich połączeniu w „trasę”. To nie są ścieżki w lesie ani droga przejścia.
- mapa jest bardzo dokładna. **Skala to 1:10000, gdzie 1 centymetr na mapie odpowiada 100 metrom w rzeczywistości.**

5. Zwracaj uwagę na **legendę i charakterystyczne elementy w lesie.**

6 . Po odnalezieniu słupka, **sprawdź czy jego numer odpowiada numerowi w tabelce na mapie.** Np. punkt numer 1 z Twojej trasy to może być punkt numer 40 na słupku w lesie.

Nadleśnictwo Babki
start przy szkole podstawowej w Kamionkach

Duży parking przy szkole

Obszar 5 km²

15 punktów kontrolnych

Trasa rodzinna (5PK), dwie różne trasy krótkie, dwie średnie i dwie długie

Strona projektu
babki.poznan.lasy.gov.pl/zielony-punkt-kontrolny-w-kamiokach-nadlesnictwie-babki

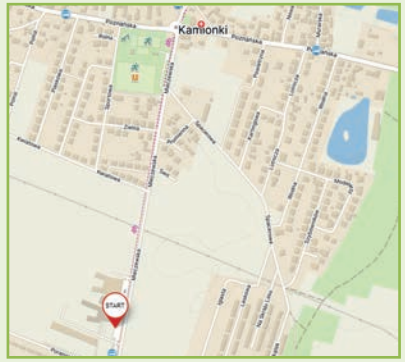
Wybierz najlepszą dla siebie trasę

Trasa rodzinna | Trasa średnia | Trasa długa

Dojazd

Start znajduje się na terenie zielonym, przy parkingu, tuż obok wejścia do Szkoły Podstawowej w Kamionkach przy ul. Mieczewskiej 36.

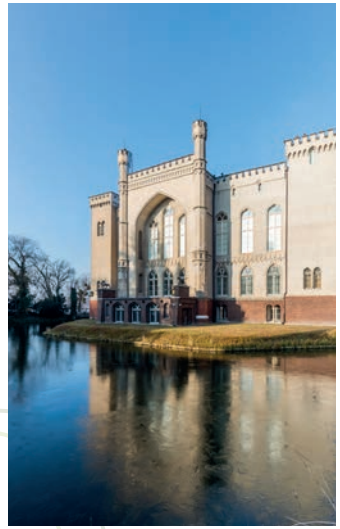
Ciekawostka

Kamionki położone są w południowej części powiatu poznańskiego. Planując wycieczkę w te okolice można połączyć spacer w poszukiwaniu Zielonych Punktów Kontrolnych w Kamionkach **z wizytą w pobliskim Pałacu w Rogalinie lub w Zamku w Kórniku.**

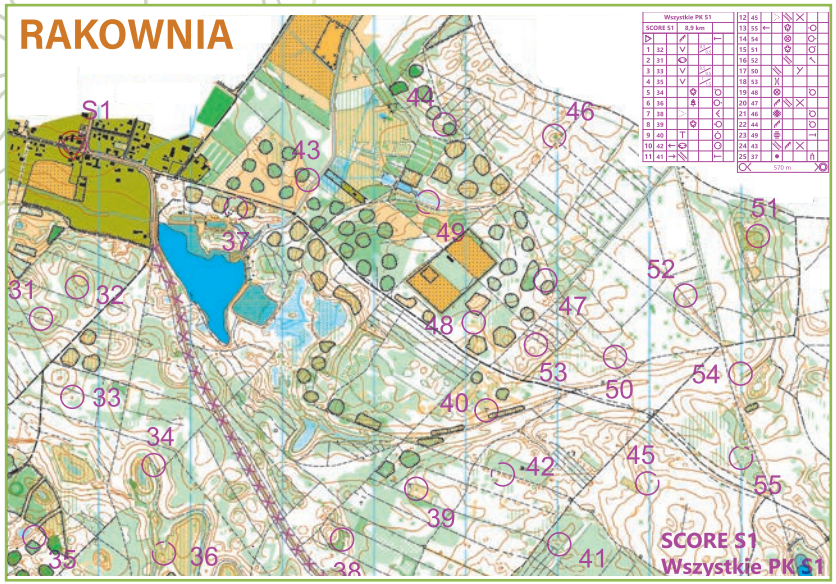
Tu zbierz punkty kontrolne trasy rodzinnej

S/M
1
2
3
4
5

Rakownia, świetlica wiejska przy ulicy Dolnej 2

Na tablicach informacyjnych są skrzyneczki z wydrukowanymi mapami do skorzystania

Parking przy świetlicy oraz przy boisku

Obszar 3 km^2

25 punktów kontrolnych

8 tras do wyboru - dwie trasy rodzinne (8 PK), trzy trasy krótkie, dwie trasy średnie oraz trasa długa

Strona projektu

rakownia.org/atrakcje/zielony-punkt-kontrolny/

Wybierz najlepszą dla siebie trasę

Trasa rodzinna | Trasa średnia | Trasa długa

Dojazd

Parking znajduje się przy świetlicy wiejskiej w miejscowości Rakownia.
Adres: ul. Dolna 2, Rakownia

Ciekawostka

Tu zbierz punkty kontrolne trasy rodzinnej

W Rakowni znajdują się dwa punkty oznaczone jako startowe. Trasy z naszych QR kodów zaczynają się przy świetlicy, ale możliwy jest także wariant ze startem przy boisku (ul. Sowia, pod lasem). W obu tych miejscach można zaparkować i pozostawić samochód, zlokalizowane są tam tablice informacyjne.

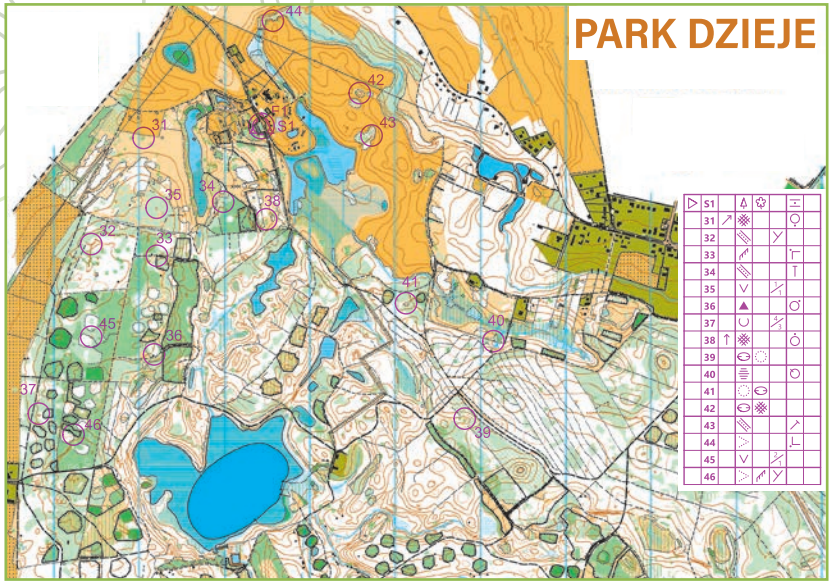
Na terenie boiska znajduje się wiata, gdzie można zrobić ognisko pod warunkiem przywiezienia swojego drewna. Wszystko to jest bezpłatne, a rezerwacji miejsca można dokonać kontaktując się z sołectwem - **solectworakownia.pl.**

Słupki ZPK w Rakowni zrobione są z 7 różnych gatunków drewna, na każdym słupku opisany jest jego rodzaj, właściwości i zastosowanie.

S/M	
1	3
2	4
	5
	6
	7
	8

Murowana Goślina, Park Dzieje

Znajdują się tu dwa odpłatne miejsca ogniskowe, rezerwacja przez kontakt@parkdzieje.pl

Przy stacji PKP - Zielone Wzgórza

Obszar 2,5 km²

17 punktów kontrolnych

Sześć tras do wyboru: dwie krótkie (5 PK), dwie średnie i dwie długie

Strona projektu

zielonypunkt.parkdzieje.pl

Wybierz najlepszą dla siebie trasę

Trasa krótka

Trasa średnia

Trasa długa

Dojazd

Start znajduje się niedaleko wejścia do Parku Dzieje (na przedłużeniu ulicy Brackiej). Nie trzeba wchodzić na teren Parku Dzieje, aby skorzystać z ZPK i znaleźć tablicę informacyjną. Parking znajduje się przy ul. Chabrowej.

Dojazd pociągiem - na start można dojechać również pociągiem - przystanek kolejowy „Zielone Wzgórza" (około 800 metrów od startu ZPK). Przy Stacji PKP także zlokalizowany jest parking.

Ciekawostka

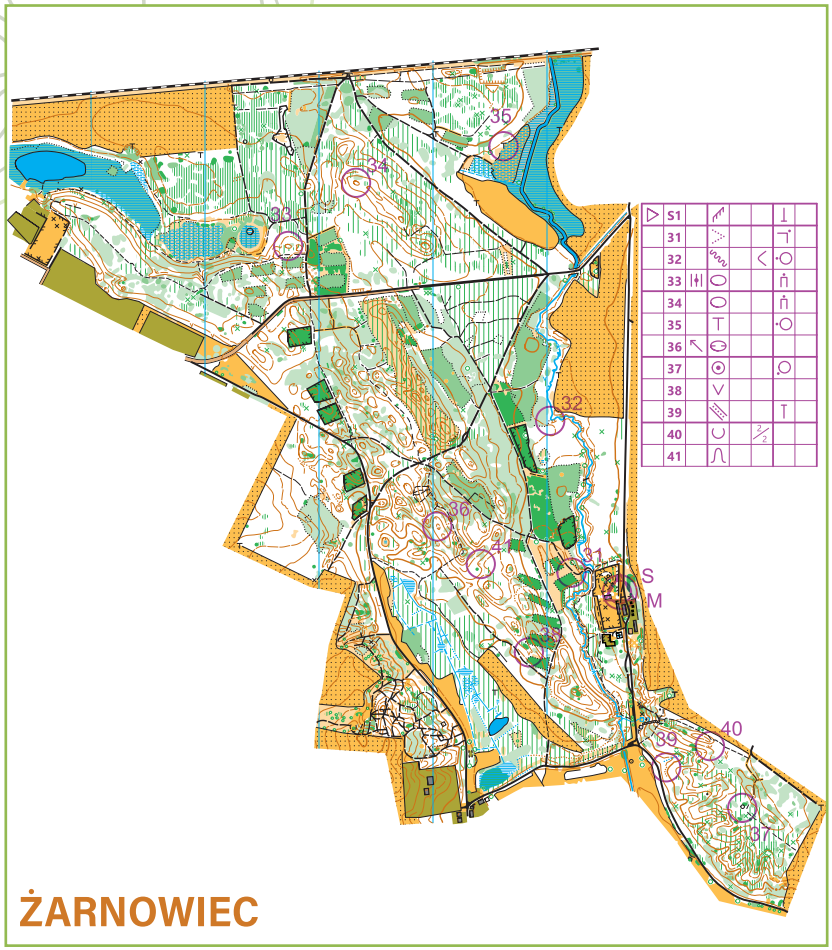
Tu zbierz punkty kontrolne trasy krótkiej

Zielony Punkt Kontrolny znajduje się przy Parku Dzieje znanym z realizacji widowisk historycznych. W jego skład wchodzi m.in. rodzinny park rozrywki prezentujący **spektakl o „Zawiszy Czarnym"** z rycerzami na koniach, **„Powstanie Wielkopolskie"** z akrobatami, pirotechniką i lokomotywą, **„Na Skrzydłach"** z przelotami ptaków drapieżnych. Częścią terenu jest też historyczny park linowy **Nadrzewna Osada** z trasami na dwóch wysokościach. Drugą część Parku Dzieje stanowi teren największego w kraju nocnego widowiska plenerowego, prezentującego ważne wydarzenia z historii Polski **„Orzeł i Krzyż"**.

S/M
1
2
3
4
5

ŻARNOWIEC

Dojazd

Start znajduje się przy ogrodzonym placu zabaw w miejscowości Żarnowiec. Przed placem zabaw i wiatą turystyczną znajduje się duży parking. Drugi parking mieści się przy Źródełku Żarnowiec. Tutaj także znajdują się liczne ławeczki i miejsca do biesiadowania.

Nadleśnictwo Konstantynowo, Żarnowiec, Gmina Dopiewo

Przed placem zabaw i wiatą turystyczną w Żarnowcu

Obszar 2,5 km²

12 punktów kontrolnych

Trasa rodzinna (4 PK), dwie trasy krótkie, dwie trasy średnie, dwie trasy długie

Ciekawostka

Źródełko Żarnowiec – źródełko jest od 1994 roku pomnikiem przyrody. To tak zwane źródło typu wywierzyskowego, co oznacza, że **woda naturalnie, samoczynnie i w skoncentrowany sposób wypływa na powierzchnię.** W Polsce takie źródła występują w Tatrach i na wyżynach (Lubelskiej i Krakowsko Częstochowskiej) . **Jest to jedyne takie źródło w Wielkopolsce.**

Tu zbierz punkty kontrolne trasy rodzinnej

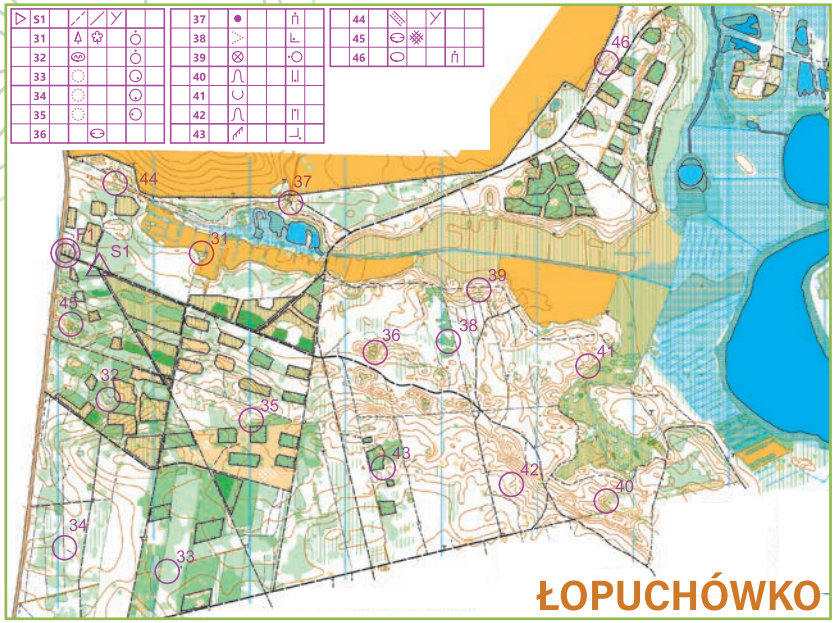
S/M
1
2
3
4

SCAN ME **Strona projektu**

konstantynowo.poznan.lasy.gov.pl/zielony-punkt-kontrolny

Wybierz najlepszą dla siebie trasę

Trasa rodzinna | Trasa średnia | Trasa długa

Nadleśnictwo Łopuchówko, Puszcza Zielonka

Parking leśny, zadaszona wiata, możliwość zorganizowania ogniska za pozwoleniem Nadleśnictwa

Obszar 4 km²

16 punktów kontrolnych

Trasa rodzinna (8 PK), krótka, dwie trasy średnie, dwie trasy długie

Strona projektu

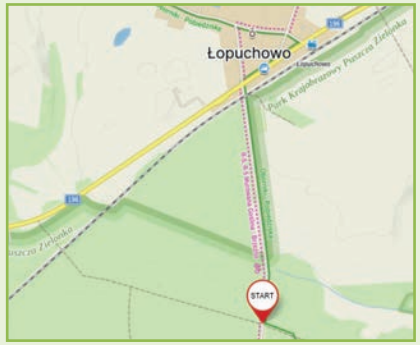
lopuchowko.poznan.lasy.gov.pl/zielony-punkt-kontrolny

Wybierz najlepszą dla siebie trasę

Trasa rodzinna | Trasa średnia | Trasa długa

Dojazd

Start znajduje się na parkingu leśnym przy drodze asfaltowej między miejscowością Łopuchowo, a Łopuchówko. Dokładna lokalizacja zaznaczona jest na mapach Google jako Zielony Punkt Kontrolny Łopuchówko. W miejscowości Łopuchowo znajduje się również stacja kolejowa (około 1 km od startu projektu).

Ciekawostka

Tu zbierz punkty kontrolne trasy rodzinnej

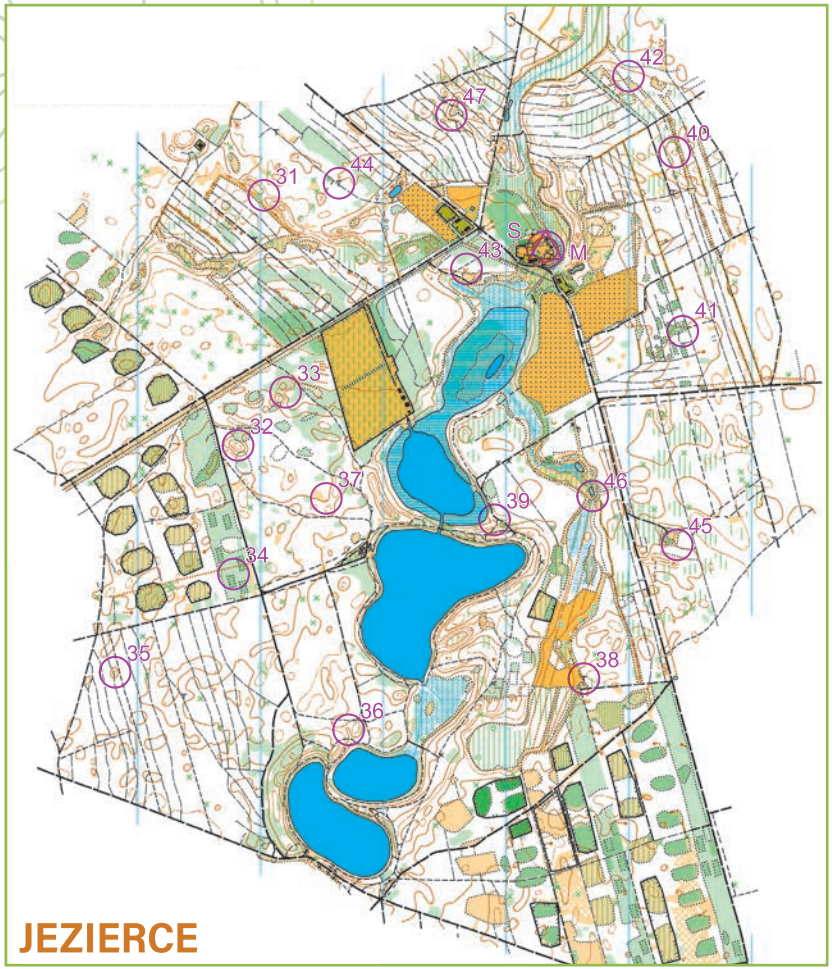
Park Krajobrazowy **Puszcza Zielonka** położony jest w północnej części powiatu poznańskiego. Obejmuje on swoim zasięgiem obszar 12 202 ha. Park powstał w roku 1993, w celu zachowania i ochrony największego i najbardziej zbliżonego do naturalnego kompleksu leśnego, o wyjątkowych walorach przyrodniczych i naukowo-dydaktycznych.

Cechą charakterystyczną Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka jest powierzchnia jaką pokrywają tereny leśne (78%). **Rezerwat Las Mieszany w Nadleśnictwie Łopuchówko chroni monumentalny 200-letni drzewostan.** Na terenie parku zlokalizowanych jest ponad 200 pomników przyrody. Przez obszar Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka przebiega wiele szlaków turystycznych zarówno pieszych, jak i rowerowych, ścieżek dydaktycznych i innych atrakcji. Jest to doskonałe miejsce na aktywne spędzanie wolnego czasu.

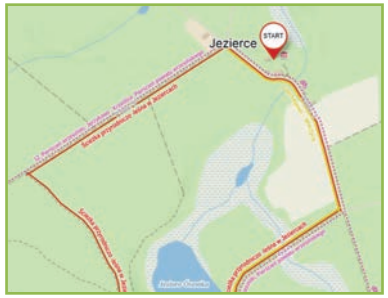
S/M	
1	3
2	4
	5
	6
	7
	8

Dojazd

Start znajduje się przy leśnym miejscu postoju pojazdów i wiacie turystycznej w osadzie Jezierce. Dojazd prowadzi drogą gruntową od miejscowości Czachurki.

Nadleśnictwo Czerniejewo, Jezierce

Odpłatne miejsce ogniskowe z wiatą na leśnym miejscu postoju, rezerwacja: https://czerniejewo.poznan.lasy.gov.pl/oferta-edukacyjna

Obszar 3 km²

18 punktów kontrolnych

9 tras do wyboru: rodzinna (6 ZPK), trzy krótkie, dwie średnie, trzy długie

Ciekawostka

Tu zbierz punkty kontrolne trasy rodzinnej

W niezwykle malowniczym terenie **wokół Jezior Babskich znajduje się także ścieżka przyrodnicza**. Na trasie ścieżki można dowiedzieć się jak określać wiek drzew iglastych, jak dużym zagrożeniem dla lasu jest pożar, czy co to jest spała żywiczarska. Po wędrówce przez las, można odpocząć pod wiatą.

Strona projektu

czerniejewo.poznan.lasy.gov.pl/zielony-punkt-kontrolny

Wybierz najlepszą dla siebie trasę

Trasa rodzinna | Trasa średnia | Trasa długa

S/M
1
2
3
4
5
6

Orientowanie mapy

Termin „orientowanie mapy” oznacza ustawienie jej w taki sposób, aby to, co się na niej znajduje pasowało do tego, co widzisz wokół siebie i tak, aby wybrać dobry kierunek marszu.

Górna krawędź mapy zorientowana jest zawsze na północ. Chwyć mapę tak, aby północ na mapie odpowiadała północy w terenie. Reszta kierunków automatycznie się dopasuje. Jeśli nie masz pewności, gdzie dokładnie jest północ możesz skorzystać z innych sposobów na zorientowanie mapy.

- **Orientowanie na podstawie elementów terenu, które masz wokół siebie**

Zwróć uwagę na obiekty, które znajdują się przed Tobą, za Tobą, po Twojej prawej i lewej stronie. Przyjrzyj się jak przebiega główna droga, którą przyjechałeś/aś na start ZPK, po której stronie znajdują się budynki, pola, las. Obróć mapę w ręku tak, aby pasowała do tego, co widzisz w rzeczywistości.

- **Orientowanie za pomocą kompasu**

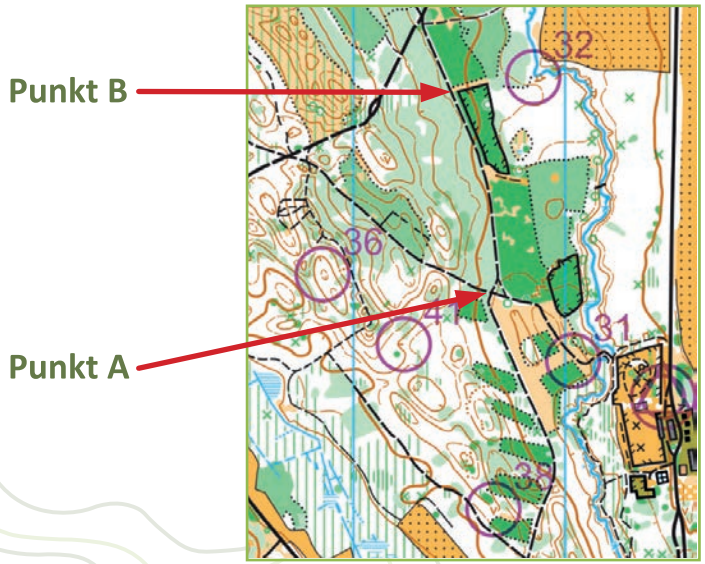
Chwyć kompas tak, aby leżał płasko na dłoni. Czerwona wskazówka wskaże północ. Ustaw mapę tak, aby górna krawędź mapy była skierowana dokładnie tam, gdzie czerwona wskazówka kompasu.

Stoisz w punkcie A

Stoisz na skrzyżowaniu ścieżek. Jeśli mapę masz zorientowaną na północ i stoisz twarzą w kierunku północy przed sobą widzisz szeroką ścieżkę, która najpierw minimalnie faluje w prawo, a następnie biegnie w kierunku północy. Po swojej prawej stronie widzisz ścieżkę, która od góry graniczy z gęstym lasem (kolor ciemnozielony), a od dołu z polaną/otwartym terenem (jasny żółty kolor). Przy tej ścieżce po Twojej prawej stronie będzie stało charakterystyczne drzewo (zielone kółeczko), wyraźnie wyróżniające się na tle polany.

Stoisz w punkcie B

Stoisz na środku ścieżki. Jeśli mapę masz zorientowaną na północ i stoisz twarzą w kierunku północy to po swojej prawej stronie widzisz koniec płotu (czarna nieprzerwana linia z małymi wypustkami skierowanymi do środka). Analizując cały czas prawą stronę ścieżki, widzimy, że pomiędzy płotem, a kolejnym gęstym fragmentem lasu znajduje się wąska polana, „przerwa” w lesie (żółte pole). Wchodząc na polankę, a następnie prosto z niej do mniej gęstego lasu (kolor jasnozielony) trafisz na punkt, który znajduje się na zakręcie rzeczki.

Informacje na mapie

A. Zwróć uwagę na kolory jakimi oznaczony jest las:

Kolor biały - to las, po którym możesz swobodnie chodzić, las o tak zwanej bardzo dobrej przebieżności.

Kolor zielony - to kolor, który również oznacza las, ale ten o trudniejszej przebieżności. Im bardziej zielony kolor, tym gęstszy las. **Najciemniejszy zielony kolor** to las, przez który nie można swobodnie przejść (najczęściej bardzo gęsty młodnik). **Kolor oliwkowy** to teren prywatny, przez który nie można przechodzić.

Kolor żółty - tereny otwarte lub łąki.

B. Ścieżki w lesie oznaczone są w różny sposób w zależności od ich szerokości i widoczności w terenie. Zaznaczone są czarną przerywaną linią. Im bardziej wyraźna na mapie, z większymi kreseczkami - tym szersza i lepiej widoczna w terenie. Im mniejsze kreski i większe przerwy między kreskami tym węższa ścieżka w lesie.
Leśne drogi z możliwością przejazdu samochodu osobowego oznaczone są grubą, czarną, nieprzerwaną kreską.

C. Wybierając przejście przez las zwróć uwagę na **zielone pionowe kreski,** które mogą oznaczać roślinność bardzo utrudniającą przejście (np. gęste maliny).

D. Na mapie często pojawiają się płoty **(czarna nieprzerwana linia z małymi wypustkami skierowanymi do środka).** Mogą Ci one pomóc w dokładnym ustaleniu pozycji, możesz je również liczyć idąc wzdłuż drogi, wybrać, na końcu którego płotu chcesz skręcić itp.

E. Rzeźba terenu (dołki, wzniesienia) oznaczona jest cienkimi brązowymi kreskami - poziomicami/warstwicami. Warstwice pokazują nam czy teren wznosi się czy obniża. Im bliżej siebie znajdują się kreski, tym bardziej stromy teren. Tam, gdzie brak innych elementów, takich jak drogi, rzeki czy budowle - to rzeźba terenu podpowie nam, gdzie jesteśmy.

F. Tereny podmokłe oznaczone niebieskim, przerywanym kolorem (kreskami, kropkami), to zazwyczaj obszary, po których nie warto się poruszać, tym bardziej z dziećmi.

Na końcu przewodnika, na stronie 32, znajdziesz kolorową legendę.

Wskazówki nawigacyjne

Przejście na azymut

Możesz wybrać wariant, w którym nie idziesz ścieżką, a wolisz skrócić drogę i iść prosto przez las, „na azymut", po poznańsku - „na szagę". To oczywiście możliwe i często praktykowane. Musisz natomiast uważać na kilka szczegółów:

- zawsze bardzo dokładnie trzymaj się kierunku przejścia. Zmiana kierunku w trakcie marszu nawet o kilka stopni może spowodować, że na końcu znajdziesz się w zupełnie innym miejscu niż planowałeś/planowałaś,
- weź pod uwagę czy na drodze przejścia na azymut nie ma płotów, rzeki, mokradeł albo roślinności utrudniającej marsz,
- podczas marszu przez las zwracaj uwagę na dodatkowe elementy, które zaznaczone są na mapie, a które mogą pomóc w dokładnym zlokalizowaniu pozycji (głazy, charakterystyczne drzewa, powalone drzewa, granice kultur).

Ocena odległości

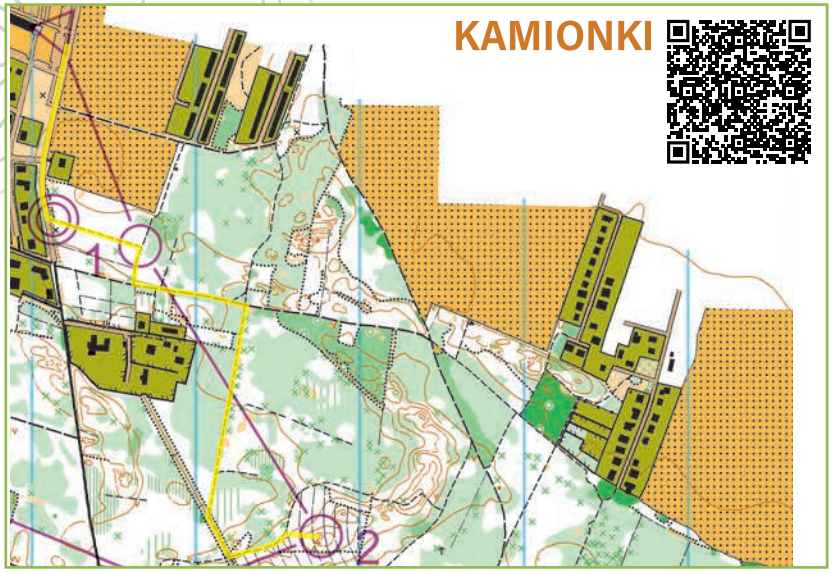
Zwróć uwagę, że mapa jest bardzo dokładna, skala to 1:10000, co oznacza, że 1 centymetr na mapie to zaledwie 100 metrów w rzeczywistości. W praktyce może się okazać, że skrzyżowania są bardzo blisko siebie.

Wyznaczanie optymalnego - najlepszego przejścia

Jeśli jesteś osobą początkującą i dopiero zaczynasz swoją przygodę z tą formą aktywności, wybieraj ścieżki i tę opcję dotarcia do punktu, która jest pewna i łatwa. To pozwoli cały czas kontrolować sytuację, odnajdywać kolejne punkty i cieszyć się tym doświadczeniem. Wraz ze wzrostem Twoich umiejętności i pewności siebie, możesz próbować wybierać warianty, które są krótsze, ciekawsze i bardziej ekscytujące.

Zmiany w lesie

Las i okoliczny teren mogą ulec zmianom związanym z wycinką drzew, nowymi nasadzeniami, likwidacją płotów przy młodnikach lub montażem nowych. Może się więc zdarzyć, że niektóre elementy na mapie nie będą pasować do tego, co zobaczysz w rzeczywistości. Nie są to jednak częste przypadki i zazwyczaj dotyczą niewielkich fragmentów mapy.

żółtym podświetleniem zaznaczono na mapie wariant przejścia między punktami

Opis odcinka od startu do punktu 1

Kieruj się wzdłuż drogi asfaltowej (pomarańczowa szeroka linia). Po lewej stronie miniesz pola uprawne (żółte zakropkowane obszary). Na końcu pola po lewej stronie miniesz prywatną posiadłość (większy oliwkowy kwadrat z małym, czarnym kwadratem w środku), która graniczy z lasem (biały fragment na mapie).

Od tego momentu widzisz, że pierwsza ścieżka idąca w lewo w las, to ta, w którą musisz skręcić. Ta ścieżka na mapie zaznaczona jest jako „ścieżka mała piesza", zatem powinieneś/aś spodziewać się, że to nie będzie droga, ani szeroki dukt leśny, a jedynie ścieżka, przez którą przejdzie pieszy (wąska, jednośladowa). Dokładnie na jej końcu trafisz na punkt numer 1.

Opis odcinka od punktu 1 do punktu 2

Stojąc przy słupku, ponownie zorientuj mapę. Pamiętaj, z którego miejsca przyszedłeś/przyszłaś. Idąc na punkt numer 2 skręć w prawo, następnie trafisz na skrzyżowanie ścieżek. Skręć w lewo i podążaj szeroką ścieżką, aż trafisz na kolejne duże skrzyżowanie ścieżek. Teraz skręć w prawo. Idąc tą ścieżką, na mapie, po lewej stronie (patrząc na mapę ustawioną do kierunku marszu, czyli w tym przypadku północ powinieneś/powinnaś ustawić jako dół kartki) widzisz zielone, małe „x" – to wykroty, co w terenie oznacza duże odsłonięte korzenie po przewróconym drzewie.

Idąc cały czas tą ścieżką natrafisz na podłużną polanę, która jest przerwą w lesie związaną z obecnością linii energetycznej (na mapie oznaczona jako cienka linia poprzerywana małymi kreseczkami).

Skręć w lewo i podążaj wzdłuż tej linii. Po około 90-100 metrach zobaczysz skrzyżowanie ścieżek, skręć w lewo. Zwróć uwagę, że dokładnie za skrzyżowaniem ścieżek teren zacznie się zmieniać i zaczną pojawiać się wzniesienia (obecność dużej liczby poziomic na mapie).

Idąc ścieżką, w którą skręciłeś/aś, po swojej lewej stronie widzisz las, a po prawej lekko pagórkowaty teren (ponownie obecność poziomic). Kiedy ścieżka zacznie skręcać lekko w lewo, mniej więcej na środku tego zakrętu skręć w prawo w las, podejdź po górkę, a na jej szczycie znajdziesz słupek, oznaczony numerem 45.
Zwróć uwagę na tabelkę umieszczoną w lewym górnym rogu mapy – tam możesz znaleźć dokładny opis punktu. Jest tam zapisane, że punkt numer 2 to w rzeczywistości, w terenie słupek o numerze 45. Jest również opis punktu – gdzie dokładnie się on znajduje (zgodnie z legendą piktogramów – owal oznacza górkę, a zaokrąglona linia informuje, że szczyt górki jest płaski).

Co dalej w przygodzie z nawigacją?

W lasach na terenie powiatu poznańskiego i Poznania **klub sportowy HKS Hades** organizuje **Grand Prix Hadesu,** czyli cykliczne wydarzenia zarówno dla osób początkujących, poruszających się pieszo, jak i dla bardziej zaawansowanych – biegaczy na orientację.

Organizatorzy sami o cyklu opowiadają tak:

> *„Spotykamy się od września do maja, zazwyczaj jeden raz w miesiącu, zawsze w niedzielę o godzinie 10:00. Rozstawiamy trasy: zaawansowaną, średnią, łatwą, a dla dzieci, w zależności od wieku dla 12-latków, 14-latków, 16-latków, a dla najmłodszych – rodzinną. Trasy różnią się trudnością oraz długością."*

Więcej informacji i daty wydarzeń znajdują się na stronie **grandprix.fla.pl.**

Kontakt:

hades.fla.pl

klubsportowyhades@hades.fla.pl

+48 692 812 078

Rajdy na orientację z trasami rodzinnymi:

Oriento-expresso w Skrzynkach w Gminie Stęszew
www.orientoexpresso.pl

Bimba na landach
www.bimba.rajdkonwalii.pl

Orientacja na Rakownię
www.rakownia.org/atrakcje/orientacja-na-rakownie/

Zorientowani na powiat poznański

Z Zielonymi Punktami Kontrolnymi w powiecie poznańskim związana jest zabawa **„Zorientowani na powiat poznański"**.

Zadaniem uczestników zabawy jest dotarcie do minimum 5 dowolnych punktów kontrolnych (drewnianych słupków z biało-pomarańczowymi kwadratami i numerami, wyposażonymi w perforator) zlokalizowanych na terenie dowolnych ZPK w powiecie poznańskim.

Do ich poszukiwań potrzebna jest mapa, na której zaznacza się odnalezione już miejsca. Mapę można samodzielnie wydrukować ze strony realizatorów ZPK lub nadleśnictw. Obecność w danym punkcie należy potwierdzić odbiciem perforatora (mechaniczny kasownik z igiełkami) na mapie, przy kratce z odpowiednim numerem punktu.

Na wytrwałych czekać będzie upominek, który można odebrać, po uprzednim kontakcie telefonicznym, w Starostwie Powiatowym w Poznaniu. Należy pamiętać, aby przyjść z mapą.

Więcej na:
powiat.poznan.pl/zorientowani-na-powiat

Niedzielne przewodniki

Przewodnik niedzielnego rowerzysty

Tym, którzy chętnie korzystają z dwóch kółek polecamy Przewodnik niedzielnego rowerzysty z wybranymi trasami rowerowymi w powiecie poznańskim. Aby ułatwić poruszanie się wybraną trasą pod adresem powiat.poznan.pl/przewodnik-rowerzysty udostępnione zostały ślady GPS.

Przewodnik niedzielnego biegacza

Z kolei w Przewodniku niedzielnego biegacza opisanych zostało dziesięć, pięknych, leśnych tras: biegowych, pieszych czy Nordic Walking. Pliki nawigujące gpx lub kml znajdują się na stronie internetowej powiat.poznan.pl/przewodnik-biegacza

Przewodnik niedzielnego tropiciela

W Przewodniku niedzielnego tropiciela znajdziemy ciekawe ścieżki dydaktyczne, dzięki którym na nowo odkryjemy swoją najbliższą okolicę. To świetna inspiracja na ciekawy spacer o każdej porze roku. Zatem wchodząc na stronę powiat.poznan.pl/przewodnik-tropiciela pomysłu na przechadzkę nie powinno zabraknąć.

Przewodnik niedzielnego pogromcy duchów i nie tylko

Przewodnik niedzielnego pogromcy duchów i nie tylko polecamy miłośnikom zgłębiania tajemnic i badania miejscowych legend.
Siedemnaście legend, po jednej z każdej gminy również na powiat.poznan.pl/przewodnik-pogromcy-duchow

Przewodnik na każdy dzień tygodnia

Przewodnik na każdy dzień tygodnia przedstawia miejsca bardziej lub mniej znane, zawsze jednak warte odwiedzenia.
Indywidualnie lub z przewodnikiem.
Zapraszamy na powiat.poznan.pl/przewodnik-na-kazdy-dzien

Gry terenowe

Śladami wielkich podróżników

Z „Paszportem podróżników" zachęcamy do poznania miejsc związanych z wielkimi podróżnikami: Władysławem Zamoyskim, Edwardem Raczyńskim, Arkadym Fiedlerem oraz Marianem Żelazkiem. Poświęcili oni część swojego życia na dalekie podróże, z których przywieźli fascynujące eksponaty, które dzisiaj możemy podziwiać w Kórniku, Rogalinie, Puszczykowie, Chludowie i Uzarzewie. Na odkrywców, którzy tam dotrą czekają upominki. Wystarczy schować „Paszport podróżników" do kieszeni lub plecaka i ruszyć do pięciu wskazanych przez nas miejsc w paszporcie.
W każdym z nich nie tylko dowiecie się wielu interesujących historii z całego świata, ale także znajdziecie specjalną pieczątkę, którą należy przybić w naszej książeczce. Więcej na powiat.poznan.pl/paszport-podroznika

Powiatowe questy, czyli na tropie skarbów

Każdy może zostać poszukiwaczem skarbów. W naszej zabawie nie ma ograniczeń wiekowych. Potrzebne są za to zapał, chęci i sporo animuszu. Przyda się też wyobraźnia oraz zamiłowanie do logicznego myślenia. Na najbardziej wytrwałych detektywów czekają wspaniała zabawa i upominki. Zadaniem uczestników akcji „Na tropie skarbów" jest przejście sześciu dowolnych tras questów na terenie powiatu poznańskiego.

Potwierdzeniem przejścia trasy jest odcisk pieczęci na ulotce questowej oraz na specjalnej Karcie Przygody, która jest dostępna choćby na stronie powiat.poznan.pl/na-tropie-skarbow

POWIAT POZNAŃSKI
To styl życia!

Miejsce wygodne dla mieszkańców i turystów, gdzie każdy może znaleźć dla siebie odpowiednią formę aktywnego spędzenia czasu.

/powiatpoznanski **Powiatowa17.**

W poszukiwaniu Zielonych Punktów Kontrolnych stosujemy **mapy topograficzne**, bardzo szczegółowe, przedstawiające wszystkie nawierzchniowe elementy danego terenu. Na mapie zawartych jest bardzo dużo informacji, które pozwolą nam zorientować się w terenie. Są to: rzeźba terenu, cieki/obiekty wodne, roślinność, skały i kamienie oraz obiekty sztuczne, stworzone przez człowieka.

Opis poszczególnych elementów – legenda mapy

Formy terenowe

	Warstwica - linia łącząca punkty na mapie znajdujące się na tej samej wysokości
	Górka, wzniesienie lub dół, obniżenie
	Skarpa, stromy, pionowy teren
	Suchy rów, podłużne zagłębienie w ziemi
	Dół, niewielkie zagłębienie terenu
	Mały, charakterystyczny kopczyk, podłużny pagórek
	Mrowisko
	Kamień, głaz, grupa kamieni

Wody i bagna

	Obszar wodny - jezioro, sztuczny zbiornik, staw
	Dół, niecka z wodą
	Rzeka, strumień wodny, okresowy strumień
	Bagno, niebezpieczny, bardzo ciężki do pokonania teren
	Teren podmokły, niebezpieczny, ciężki do pokonania
	Małe bagienko, źródło, inny niewielki obiekt wodny

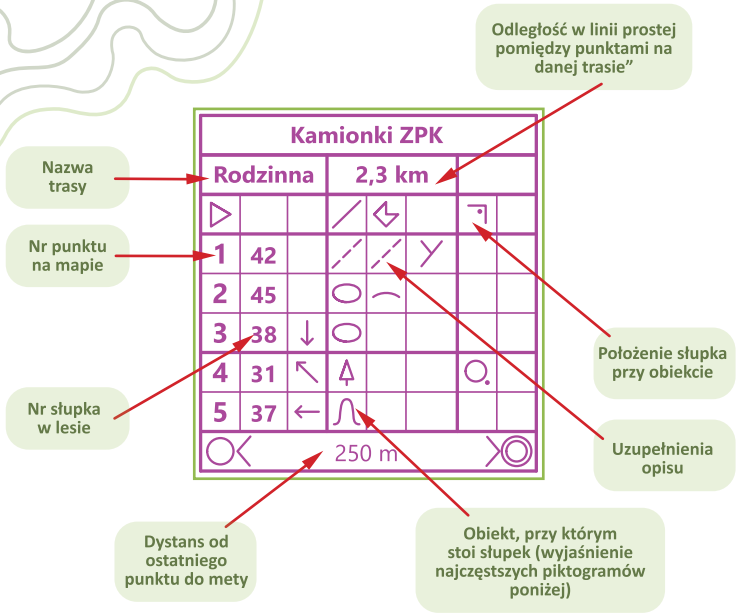
Roślinność

	Teren półotwarty (polany w lesie, wrzosowiska, trawy)
	Teren otwarty, dobrze przebieżny
	Pole uprawne

	Las dobrze przebieżny, otwarty teren, który nie redukuje prędkości przejścia
	Las o spowolnionej przebieżności
	Las o utrudnionej przebieżności - prędkość zredukowana przynajmniej o połowę
	Las o bardzo trudnej przebieżności
	Las z dobrą przebieżnością w jednym kierunku
	Porost spowalniający, utrudniający bieg
	Granica kultur leśnych - zmiana roślinności np. przejście z lasu iglastego do liściastego
	Wyróżniające się duże drzewo
	Wyróżniający się krzew lub małe drzewo
	Wykrot, konar, wyróżniający się obiekt roślinny

Obiekty sztuczne

	Droga asfaltowa, betonowa
	Droga utwardzona
	Droga leśna jezdna
	Ścieżka mała piesza
	Zanikająca, niewyraźna ścieżka
	Wąska przecinka
	Tunel, przepływ wody
	Kładka, drzewo leżące przez strumień
	Płot
	Teren prywatny (zakaz przechodzenia)
	Budynki, wiata
	Słupek graniczny, latarnia
	Ambona leśna, mała wieża
	Paśnik, inne obiekty sztuczne

Obiekty, przy których stoi słupek

↑	Północny		Zagłębienie terenu		Zakręt
↘	Północno-wschodni		Róg lasu		Suchy rów
	Górny		Granica kultur		Siodło
	Środkowy		Karpa		Strumień
	Wgłębienie w zboczu, mulda		Ogrodzenie		Polana
●	Kopczyk, mała górka		Płaski		Kępa drzew, zagajnik
	Rozwidlenie		Północno-zachodni koniec		Droga
	Północna strona		Górka		Głęboki
4x5	Wymiary		Dół		Gęstwina
	Wschodnia część		Wieża		Drzewo
	Ścieżka		Na górze		Pomiędzy
	Skrzyżowanie		Wewnątrz północnego rogu		

POWIAT
POZNAŃSKI

ISBN 978-83-88993-29-9